

Innst. S. nr. 322

(2000-2001)

Innstilling frå finanskomiteen om forslag frå stortingsrepresentantane Siv Jensen og Øystein Hedstrøm om å unnta bedrifter som blir momspliktige 1. juli 2001 frå investeringsavgift

Dokument nr. 8:92 (2000-2001)

Til Stortinget

1. Samandrag

Investeringsavgiften ble i 1970 innført som en midlertidig konjunkturavgift. Etter godt og vel 30 års midlertidighet har Stortinget endelig vedtatt at avgiften skal fjernes fra og med 1. april 2002.

I forbindelse med momsreformen som trer i kraft 1. juli 2001 må 42 000 bedrifter for første gang betale investeringsavgift og det for de ni måneder som gjenstår fram til investeringsavgiften skal avskaffes 1. april 2002. Disse 42 000 bedriftene blir momspliktige fra og med 1. juli 2001 som følge av momsreformen og må dermed også følge regelverket om investeringsavgift.

Ifølge beregninger foretatt av advokatfirmaet KPMG Law og revisjonsselskapet KPMG vil de administrative kostnadene knyttet til innbetaling av investeringsavgift for disse bedriftene bli ca. 540 mill. kroner, noe som er mer enn det dobbelte av de 225 mill. kroner som bedriftene anslagsvis vil betale i avgift. De administrative utgiftene blir 12 400 kroner i gjennomsnitt pr. bedrift, mens de gjennomsnittlig vil betale 5 400 kroner i avgift, viser KPMGs beregninger. I tillegg kommer selvsagt statens kostnader med å innkreve avgiften.

Etter forslagsstillernes vurdering er det urimelig og unødvendig å påføre disse bedriftene midlertidig en komplisert avgift som likevel er vedtatt fjernet. Bedriftene har hittil ikke betalt investeringsavgift.

Lov om investeringsavgift har nesten 40 forskrifter med mange unntak og unntak fra unntakene. Statens inntekter fra disse nye momspliktige bedrifter er beskjedne siden det dreier seg om tjenesteytende sektor hvor lønn er den tyngste utgiftsposten.

Siden avgiften allerede er vedtatt fjernet, er det også sannsynlig å anta at mange større investeringer vil utsettes til etter 1. april 2001.

Siden norsk lov avkrever bedrifter fullt ut å sette seg inn i regelverket for sin bransje, risikerer de etterberegninger med tillegg av renter og tilleggsavgift i inntil 10 år hvis de trår feil i jungelen av særregler.

Det fremmes derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen unnta samtlige bedrifter som blir momspliktige fra 1. juli 2001 fra investeringsavgift."

2. Merknader frå komiteen

Komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, leiaren Dag Terje Andersen, Erik Dalheim, Grethe G. Fossum, Britt Hildeng, Ottar Kaldhol, Torstein Rudihagen og Signe Øye, frå Kristeleg Folkeparti, Valgerd Svarstad Haugland, Lars Gunnar Lie og Ingebrigt S. Sørfonn, frå Høgre, Børge Brende, Per-Kristian Foss og Kjellaug Nakkim, frå Framstegspartiet, Siv Jensen, Per Erik Monsen og Kenneth Svendsen, frå Senterpartiet, Odd Roger Enoksen, frå Sosialistisk Venstreparti, Øystein Djupedal, frå Venstre, Terje Johansen, og representanten Steinar Bastesen, viser til at forslaget er oversendt Finansdepartementet til uttale. Departementet sitt svarbrev 3. mai 2001 er lagt ved innstillinga.

Komiteen syner til at spørsmålet om investeringsavgift for dei nye verksemdene som vert pliktig å betale meirverdiavgift vert handsama i Innst. S. nr. 325 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 84 (2000-2001).

Komiteen viser til sine respektive merknader og framlegg i Innst. S. nr. 325 (2000-2001) og gjer framlegg om at Dokument 8:92 (2000-2001) vert å leggje ved protokollen.

3. Tilråding frå komiteen

Komiteen viser til dokumentet og til det som står framfor og rår Stortinget til å gjere slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:92 (2000-2001) - forslag frå stortingsrepresentantane Siv Jensen og Øystein Hedstrøm om å unnta bedrifter som blir momspliktige 1. juli 2001 frå investeringsavgift - vert å leggje ved protokollen.

Oslo, i finanskomiteen, den 7. juni 2001

Dag Terje Andersen
leiar

Lars Gunnar Lie
ordførar

Siv Jensen
sekretær

Vedlegg

Brev fra Finansdepartementet til finanskomiteen, datert 3. mai 2001

Dokument nr. 8:92 (2000-2001) Forslag fra stortingsrepresentantene Siv Jensen og Øystein Hedstrøm om å unnta bedrifter som blir momspliktige 1. juli 2001 fra investeringsavgift

Det vises til brev fra finanskomiteen av 24. april 2001 vedlagt forslag fra stortingsrepresentantene Siv Jensen og Øystein Hedstrøm om å unnta bedrifter som blir merverdiavgiftspliktige 1. juli 2001 fra investeringsavgift. Jeg forstår forslaget slik at det gjelder de bedrifter innen tjenesteytende sektorer som vil komme innenfor merverdiavgiftsområdet, som følge av at innføres generell merverdiavgiftsplikt på omsetning av tjenester.

Investeringsavgiften er komplisert. Jeg er derfor enig i at det er uheldig at de nye merverdiavgiftspliktige næringsdrivende må forholde seg til investeringsavgiften fram til den blir fjernet 1. april 2002. Dette er imidlertid ikke forskjellig fra bedrifter som igangsettes innenfor områder som allerede er momspliktige. Jeg ser det videre som vanskelig å prioritere disse lettelsene innenfor ellers stramme budsjetter både i år og neste år. Nedenfor vil jeg utdype dette nærmere.

Investeringsavgiften er nært knyttet opp mot merverdiavgiften, og det er kun næringsdrivende som omfattes av merverdiavgiftssystemet som skal svare investeringsavgift. Forutsetningen for at investeringsavgift skal beregnes, er at det foreligger fradragsrett for inngående merverdiavgift. Fra 1. juli 2001 vil flere nye virksomheter bli merverdiavgiftspliktige med rett til å fradragsføre inngående merverdiavgift. Det følger da av systemet at disse også skal beregne investeringsavgift med 7 prosent ved anskaffelse av driftsmidler mv. Investeringsavgiften innberettes sammen med merverdiavgiften. Dette gjøres på samme skjema og som hovedregel i tomåneders terminer. Plikten til å svare investeringsavgift gir dermed heller ikke flere skjema å forholde seg til. En eventuell økning i administra-

sjonskostnadene er derfor hovedsakelig knyttet til å overholde regelverket for investeringsavgift i det næringsregnskapet som skal danne grunnlaget for avgiftsoppgaven.

Stortinget har vedtatt at investeringsavgiften skal gjelde fram til 1. april 2002. Det var en kjent virkning at investeringsavgiften også vil gjelde for de nye avgiftspliktige tjenesteleverandørene. Dette er også omtalt i lov proposisjonen om merverdiavgiftsreformen, jf. Ot.prp. nr. 2 (2000-2001) kap. 8.7 og Innst. O. nr. 24 (2000-2001) avsnitt 4.7. Jeg viser til at et fritak for investeringsavgift for de nye næringsdrivende vil innebære et provenytap på 100 millioner kroner på 2001-budsjettet.

Et unntak fra investeringsavgiften kun for de nye merverdiavgiftspliktige tjenesteleverandørene vil innebære at disse i en overgangsperiode blir behandlet lempeligere enn de virksomhetene som er merverdiavgiftspliktige i dag og vil kunne føre til konkurransevidninger. Et eventuelt unntak for førstnevnte, kan også fremstå som urimelig i forhold til nyetablerte virksomheter som etableres innenfor tradisjonell varehandel etter 1. juli 2001. Slike virksomheter vil også stå overfor det kompliserte investeringsavgiftsregelverket i en kort periode før investeringsavgiften fjernes 1. april 2002.

Jeg viser også til at et fritak kun for de nye tjenestemånadene tilsier et lovverk som angir en positiv oppregning av hvilke tjenester dette er, noe som er en lovteknisk komplisert oppgave.

Selv om det er uheldig at nye merverdiavgiftspliktige tjenesteleverandører må forholde seg til investeringsavgiften fram til 1. april 2002, kan jeg på bakgrunn av forskjellsbehandling og provenymessige konsekvenser ikke anbefale forslaget som er fremmet i dette dokumentet.